

Karkerên hemû
welatan vekbin!Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Tutuklu yoldaşlar!
Siz halkımızın
onurusunuz.Yıl: 8, Sayı: 165-166
10 Ağustos 1981

CEK-AL

Atılım anti-Sovyetizm ve barış

Emine Engin

Atılım'ın Nisan sayısında "anti-Sovyetizmin ölçütü" başlıklı, *İşçinin Sesi*'ne çatan bir yazı yayınlandı. Bu yazıda, Yürükoğlu yoldaşımızın gazetesinin 147-148. sayısında çıkan "*İşçinin Sesi* ve anti-Sovyetizm" yazısı "eleştiriliyor". Bu arada *İşçinin Sesi*'nden çeşitli alıntılar da kullanılıyor.

Yazı, geneliyle mantık jimnastığıdır. Sonra *Atılım*'ın "eleştirisini", eleştirirken alıntı verdiği *İşçinin Sesi* yazılarıyla birlikte okuyan, "eleştiri"nin yanıtlarını o yazılarda kolayca bulabilir. Bu gibi nedenlerden biz, *Atılım*'daki bu yazıya yanıt verme gereği görmemiştik.

Ancak ardından Haziran sayısında da bir "eleştiri" çıktı. Radyo yine *İşçinin Sesi*'ne vurmaya başladı. Anlaşıldı ki Nisan *Atılım*'ındaki yazı, rastgele yazılmamış, belli bir eğilimin parçasıdır. Bu eğilim ise çeşitli hesaplarla bağlıdır.

Atılım, bir yandan, faşist cuntaya *İşçinin Sesi*'yle olan farklılıklarını bir kez daha hatırlatırken (özellikle Haziran sayısında çıkan ordu(!) konusundaki "eleştiriyle"), öte yandan, hem parti içinde ortalağın karışmasıyla *İşçinin Sesi*'ne doğan yeni sempatiyi önlemeye çalışıyor, hem de öteki bazı komünist partilerine "işte ideolojik savaşım veriyoruz" diye kendini kanıtlamayı amaçlıyor. Bu hesaplarını bozmayalım, biz de onlara yanıt verelim dedik.

Dalkavukluk belgesi

Atılım'daki yazı aynen (yalnız soruları biz numaraladık) şöyledir:

"Anti-Sovyetizmin ölçütü"

"*İşçinin Sesi* gurubu TKP sıralarından sökülüp atılalı çok oldu. Şimdi bir yandan egemen sınıflar bu gurubu 'TKP'li' diye tanıtip provokasyon aracı olarak kullanırken, öte yandan gurubun başı Yürükoğlu, sıralarında parçalanmaları önleyebilmek için yalnız TKP'ye

değil dünya komünist hareketinin genel konumlarına saldırıyor, dünya komünist hareketinin 'bir bütün olarak sağa kaydığını' söylüyor.

"Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*'nin 147-148. sayısında, Türkiye'de erkte olan cuntaya karşı SBKP'nin tutumunu, dünya devrimci hareketinin 'genel çıkarlarıyla uyumsuz' olarak niteliyor. Ama dört sayfa boyunca da kendisinin anti-Sovyet olup olmadığını tartışıyor! Konumuna daha açıklık kazandırmada kendisine yardımcı olmak için, çevresinde dolaşıp, yadımsız bıraktığı birkaç soruya işaret edeceğiz:

"1. SBKP'nin XXVI. Kongresi'nde Brejnev yoldaş, günümüzde tüm dünya halkları için barışın korunmasından daha önemli bir görev bulunmadığını belirtti. Bu saptama tümüyle doğru değil midir? Hem Sovyetler Birliği'nin 'nesnel kısa erimli', hem de 'uzun erimli gerçek çıkarlarıyla', dolayısıyla dünya devrimci sürecinin geliştirilmesiyle tümüyle uyum içinde değil midir? Yoksa Yürükoğlu bu politikanın, 'kısa erimli geçici çıkarlara dikkatini yoğunlaştırdığı için', 'özel değerlendirme hatası' sonucu, 'dünya devrimini yavaşlattığı' görüşünde midir?

"2. SBKP XXVI. Kongresi'nin saptaması doğrultusunda Sovyetler Birliği'nin Türkiye ile ilişkilerini geliştirmek istemesi 'Türkiye devriminin' çıkarlarıyla da, Türkiye işçi sınıfının 'kısa erimli' çıkarlarıyla da tam uyum içinde değil midir? *İşçinin Sesi*, 115-116. sayısında 'Bölgemizde barışı tehlikeye atar diye Türkiye'deki devrimci güçler devrim yapmayacaklar mı? Öyleyse hiçbir zaman devrim için savaş yürütmememiz gerekir' diyordu. Yoksa Yürükoğlu SBKP'nin barış politikasının 'Türkiye devrimini yavaşlattığı' görüşünde midir?

"3. Hem Maoculuk, hem 'Avrupa komünizmi', işe hep 'Sovyetler Birliği ile eleştirel dayanışma' sözleriyle başlamadılar mı?

"4. *İşçinin Sesi*'nin 147-148. sayısın-

da TKP'yi 'eleştirmelerinin' amacını "onları yıkmak için yola çıktık" diye açıklıyor. SBKP politikasının 'eleştirilmesinin' amacı da genç devrimcilerin SBKP'nin Leninci politikasına duydukları güveni sarsmak değil midir? Kişinin gerçek amacı buysa, anti-Sovyetizmin başka ölçütünü aramaya gerek var mıdır?"

Önce, *Atılım*'ın konuya girerken söylediklerini yanıtlayalım.

Atılım, "TKP sıraları" diye, herhalde oralarda çalışanların masalarını kastediyor, ama *İşçinin Sesi* o sıralardan bile sökülüp atılamamıştır. Gönlü *İşçinin Sesi*'nden yana olan yoldaşlar vardır. Bu son "ideolojik" yanıt furyası, *İşçinin Sesi*'nin TKP'den sökülüp atılmadığını en sonunda menşeviklerin de kavradıklarını ve telaşlandıklarını yansıtır.

İşçinin Sesi'ni TKP'li diye tanıtmamak burjuvazinin işine gelir ama elinden gelmiyor. Burjuvazi, *İşçinin Sesi*'nin ideolojik siyasal çizgisine karşı en derin anti-komünist düşmanlığı içinde hissediyor. Bu nedenle, genel olarak düşmanlık duyduğu TKP'den ayrı düşünemiyor. Ayrıca, *İşçinin Sesi*'ni TKP'li diye tanıtmak provokasyonsa, bunu yalnızca Türkiye'nin burjuvazisi de yapmıyor.

Sıralarımızdaki parçalanmaya(!) gelince. Biz bunu pek anlayamadık, çünkü böyle bir yoruma açık hiçbir olay olmadı. Herhalde *Atılım* yine klasik taktiklerinden birini uyguluyor. Bölünmeden söz edeyim, kimse inanmasa da iz bırakır diye düşünüyor. Ya da, menşevikler, *Tutanaklar*'daki tartışmaları bölünme diye niteleyecek kadar, açıklıktan, tartışmadan korku içindedirler.

Atılım'ın sorduğu sorulara geçmeden, son bir noktaya değinelim.

Atılım ana olarak Yürükoğlu yoldaşımızın yazısını "eleştiriyor" ve eleştiri diye de aklınca bizi açmaza düşürecek(!) bazı sorular sıralamış. Ancak, "eleştiri-

diği" yazıdaki sorulara kendisi yanıt vermemiş. "Anti-Sovyetizmin ölçütü" başlıklı yazıda bu ölçütün ne olduğunu açıkça belirtmiyor. Ama menşeviklere göre Sovyetizmin ölçütünün ne olduğu yazıdan yansıyor: Dalkavukluk.

Biz *Atılım*'ın sorduğu soruları bir bir yanıtlayacağız. İlk soruyu sona bırakacağız, çünkü ona biraz daha uzunca değinmek gerekecek.

İkinci sorudan başlayacağız ve bu soru da iki bölümden oluştuğu için bölümleri ayrı ayrı ele alacağız.

Sovyetler Birliği - Türkiye ilişkileri

Sorunun bu ilk bölümünün yanıtı, gerçekte "*İşçinin Sesi* ve anti-Sovyetizm" yazısında açık seçik vardır. Ama menşevikler, *İşçinin Sesi*'ne düzgün ideolojik yanıt veremedikleri için, onu bir yanlış savunuyor gösterip, "ideolojik"(!) olarak yanıtlarlar. Yine bu geleneksel yöntemi uygulamışlar.

Sovyetler Birliği'nin Türkiye ile ilişkilerinin gelişmesi, işçi sınıfımız, halkımız için genelde büyük yararlar taşıyor. Kaldı ki, kısa dönemde yarar taşımaya da, genelin çıkarı önde geldiği için, gelişen ilişkiler yine doğrudur. "*İşçinin Sesi* ve anti-Sovyetizm" yazısında bu yalnızca belirtilmemiş, aynı zamanda örneklenmişti:

"Sovyetler Birliği'nin ekonomik ve toplumsal düzeni farklı ülkelerle ekonomik ilişkilere girmesine, özel parçalar açısından bakarsak karşı çıkılabilir. Emperyalist ülkelerle giriştiği ilişkiler, tekellere büyük bir sürüm alanı açıyor, onların bunalımlarını derinleştirmeye yardımcı olmuyor denilebilir. Ya da, Türkiye gibi ülkelerle giriştiği ekonomik ilişkiler, bu ülkelerde gerçekten zor durumda olan burjuvaziyi bir anlamda rahatlatıyor denilebilir. Bunların tümünde doğru bir yan vardır. Ama bakılacak yer orası değildir. Sovyetler Birliği ve dünya sosyalist sistemi, *bugünkü* dünya koşullarında kapitalist dünya pazarı ile yoğun ilişkilere girmeden yaşayamaz, teknolojisini gereken hızla geliştiremez, tarihsel geriliği istenen hızda kapatamaz. Sovyetler Birliği'nin dünya kapitalist ekonomisi içindeki ülkelerle ekonomik ilişkilerinde kalkış noktası, sosyalist devletin ekonomik çıkarları olmak zorundadır. Emperyalist ülkelerle ilişki kurulamaz, şu az gelişmiş ülkelerde bunalım var, onlarla da kurulamaz, şu ülkelerde emekçi yığınlar ağır baskı var, onlar da olmaz! Bu mantığın sonucu, emperyalizmin altmış üç yıldır çabaladığı temel stratejik hedefi kendi elinle uygulamak olur: Dünya sosyalizmini kuşatmak, soyutlamak ve yoketmek... Burada kesimsel çıkar değil, genel çıkar belirleyicidir".

Karşı çıkılan, Sovyetler Birliği'nin Türkiye ile ilişki geliştirmesi değildir.

Bunu menşevikler, deyim yerindeyse, "domuz gibi" biliyorlar. Sorun, Türkiye ile ilişkileri geliştirmek için, örneğin, faşist cuntayı "sağa da sola da karşı, ılımlı yönetim" gibi göstermenin hiç gerekmediğidir. Esnek siyaset, gerçeklerin tersini söylemek demek değildir. Esnemenin son sınırı, bazı gerçekleri gündeme getirmemek olabilir. Ama tersini söylemek, esneklik değil, kopukluk demek olur. İşte bunu açıkça eleştiriyoruz. Bu, ne genelin, ne özelin çıkarıdır.

Esneklik adına gerçeklerin tersini söylemek zararlı bir tutumdur. Bunun zararları, ideolojik alanda da kendini gösteriyor. Teori siyasete kılıf işlevi görmeye başlıyor. Örneğin, bu nedenle, Sovyetler'in yardım ettiği birçok ülkeye uzun süre kapitalist denmez. Bunun gibi, iyi ilişkiler istenen ülkeye, faşizm gelse de gelmedi denirse, bu ister istemez faşizm konusunda teorik bulanıklık demektir. Menşevikler şimdi bu bulanıklığın içinde kapana sıkışmış gibi debeleniyorlar.

Sonra, esnek siyaset adına gerçeklerin tersi söylenmeyeceği gibi tersine de davranılmaz. Örneğin, Sovyetler Birliği'nin faşist cunta geldi diye Türkiye'yle diplomatik ya da ticari ilişkileri kesmesi gerekmez ama kutlama telgrafları, vb gibi aşırı jestlere de hiç gerek yoktur.

Biz bunları eleştiriyoruz. Yoksa Sovyetler'in Türkiye'yle, hatta faşist cuntayla ilişki kurmaması gerekir gibi saçma bir görüşümüz yoktur. Ve Türkiye işçi sınıfı, eğer Sovyetler Birliği'nin faşist cuntayla kurduğu ilişkileri de savunabilirse, o zaman genelin çıkarını özeline önüne koymuş, o zaman gerçek enternasyonalist bilinç göstermiş olur. Bu bilinci, veren de bizi "eleştiren" menşevikler değil, TKP'nin Leninci kanadıdır. Menşeviklerin işi enternasyonalizm değil dalkavukluktur.

"Türkiye devrimini yavaşlatan" oportünizmdir

Şimdi ikinci sorunun ikinci bölümüne gelelim.

İşçinin Sesi, 115-116. sayısında neden ve kime karşı öyle diyordu? Birlikte okuyalım:

"Tarihsiz MK Bildirisi *İşçinin Sesi* için şöyle diyor: 'Sosyalist ülkelerin barış içinde yanyana yaşama politikasıyla Türkiye'deki sınıf savaşımının diyalektğini atıyor'.

"Bu ne anlama geliyor? *İşçinin Sesi* Türkiye'de devrimci durumun varlığını duyuruyor ve herşeyi devrimle bağlıyor. İşçi sınıfına devrim propagandası yapmak, Türkiye'nin kaçınılmaz olarak iç savaştan geçerek devrime varacağını söylemek, iç barışı ve bunun sonucu olarak bölgede barışı tehlikeye sokuyor. Bu da sosyalist ülkelerin barış içinde

birarada yaşama siyasetine ters düşüyor. Bu mu?

"Bir kez daha önce de belirttiğimiz gibi, sosyalist ülkelerin barış içinde birarada yaşama siyaseti devrimci savaşların olabileceğini yadsımak demek değildir. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkeler bunu pratikte her zaman kanıtıyorlar.

"İkinci bölgemizde barışı tehlikeye atar diye Türkiye'deki devrimci güçler devrim yapmayacak mı? Öyleyse hiçbir zaman devrim için savaş yürütmememiz gerekir. O zaman kendimize komünist sıfatını neden yakıştırıyoruz?"

Doğrusu insanın dili tutuluyor. Menşevikler şimdi kalkmış bize soruyorlar, SBKP'nin barış politikası Türkiye devrimini yavaşlatıyor mu diye. Ama talihsiz ve tarihsiz bildirimlerinde kendileri bu görüşü savunmuşlar. Bize, devrimci durum var demeyin, barış politikasıyla ters düşer demişler. Biz de yanıtlamışız, hayır, gerçekte ters düşmez ama (alıntıdan önceki paragrafta) siz barış siyasetini sınıflar arası barışa dönüştürdüğünüz için ters düştüğünü sanıyorsunuz demişiz.

Kısacası, soruya yanıtımız şudur: Türkiye devrimini yavaşlatan barış siyaseti değil oportünizmin sınıflar arası barış siyasetidir.

Biraz da mantık jimnastiği

Şimdi üçüncü soruya gelelim.

Bu soru Aristo mantığının güzel bir örneğidir. Yanıtı, evet başladılar. Ama Sovyetler Birliği'ne her eleştiri yönelten Maocu, ya da Avrupa komünisti mi olacak? Menşevikler, barış siyasetiyle Türkiye'deki sınıf savaşımı arasındaki "diyalektiği" atlamazlar(!) ama bu konuda diyalektiği nedense atıyorlar. Sovyetler Birliği'ne eleştiri yönelten Maocu ya da Avrupa komünisti olsaydı, en başta Lenin, birçok yanlış, eksiği defalarca açık söyleyerek neler olurdu. Menşeviklerin bu korkak ve entrikalı mantığının açmazlarını Yürükoğlu yoldaşımız yazısında çok güzel sergiledi. Son olarak şunu söyleyelim ki, biz Maocu ya da Avrupa komünisti olmanın ilacını Sovyetler'i eleştirip eleştirmemekte değil, ideolojisiyle, siyasetiyle doğruları savunan bir hareket olmakta buluyoruz.

Dördüncü soruya gelelim. Bu sorudaki alıntı *Konferans Tutanakları*'ndan ve sinsi bir çarpıtma taşımaktadır. *Tutanaklar*'ı ya da *İşçinin Sesi*'nin 147-148. sayısını okumayanlar, bizi "TKP'yi yıkmak için yola çıktık" diyor sanacaklar.

Tutanaklar'da aktarılanlar kişisel konuşmalardır, hareketin tümünü bağlamaz. Ama, menşeviklerin doğruları nasıl çarpıttıklarını göstermek için alıntıyı aktaralım:

"Fatma Y.: Gerçekten biz menşeviklere karşı yıkıcı bir tutumla ortaya çıktık. Çok doğaldır. Onları yıkmak için yola çıktık. Bu yıkıcılığı kendi aramıza taşımamak bizim için çok önemlidir.

"Dursun Yoldaş da değindi, keskin tutumların tek bir gerekçesi olabilir. Lenin'in de fraksiyon olarak ayrılmaya izin verdiği tek nokta odur: Derin ilkesel ayrılık. Onun dışında keskin tutumlar, pıreye kızıp yorgan yakmak fraksiyonculuktur".

Görüldüğü gibi, onları yıkmak için yola çıktık derken "onlar" TKP değil, menşeviklerdir. Menşevikleri yıkmak ise TKP'yi yıkılmaktan kurtarmakla eş anlamlıdır. Sonra, parti yönetimine karşı ancak derin ilkesel ayrılık söz konusuysa yıkıcı tutum takınılabileceği de belirtiliyor. Kaldı ki, derin ilkesel ayrılıklar çıktıktan sonra bile biz, yapıcı yollardan gidermek için elimizden geleni yaptık. Eğer menşeviklerin cesareti varsa, her iki tarafın da tutumlarını belgelerle açıklasınlar.

Aristo mantığının tehlikesi, yanlış önermeden yola çıkınca tüm mantığın yıkılıvermesidir. *Atılım*'ın mantığı şuydu: Biz "TKP'yi" eleştirmemizin amacını "onları yıkmak için yola çıktık" diye açıkladık. Demek ki Sovyetler'i eleştirmedeki amacımız da SBKP'nin Leninci politikasına güveni sarsmaktır.

Gelgelelim, "TKP'yi" kaldırıp yerine menşevikleri koyunca mantık çöküyor. Biz menşevikleri yıkmak için yola çıktık. SBKP'nin politikası Leninciye neden ona güveni sarsmak isteyelim.

Lenin ve barış konusu

Şimdi, sona bıraktığımız birinci soruya gelelim.

Atılım, tüm dünya halkları için barışın korunmasından daha önemli bir görev bulunmadığı saptamasının tümüyle doğru olup olmadığını soruyor. Bu soruyu yanıtlamadan önce, Lenin'in barış konusunda görüşlerini, koşullarla bağlı olarak aktarmaya çalışalım.

II. Enternasyonal'in son zamanları

1907-1908 yıllarında Avrupa'da savaş rüzgarları esmeye başlamıştı. Militarizm karşı savaşım konusu II. Enternasyonal'in gündemine geldi ve önce Stuttgart Kongresi'nde tartışıldı. Burada üç görüş çıktı.

Biri, "sol" görüşü ve her savaşa karşı genel grev ya da ayaklanmayı savunuyordu. Buna karşı Lenin, proletaryanın her savaşa karşı olamayacağını, devrimci savaflara katılacağını söylüyor. Devrimci olmayan savaflara ne yöntemlerle karşı çıkılacağını, savaşın yarattığı bunalıma bağlı olduğunu ve ayrıca savaşa karşı gösterilecek tepkinin ama-

cının barış değil savaşı doğuran kapitalizmi yıkmak olması gerektiğini belirtiyor (Lenin, c.13, s.79-80). Bu görüşün önerdiği taktiklerin, proletaryanın gücünü, asıl kaynağa vurmadan, onun sonuçlarına karşı savaşta harcayıcı yönde olduğunu söylüyor (Lenin, c.15, s.195). Lenin, bu görüşün önerdiği taktiklerin bir iyi yönü, yığınlara devrimci eylem yöntemleri önermesidir diyor.

İkinci görüşe göre, militarizm kapitalizmin ürünü olduğu için, ona karşı özel olarak bir savaşım yürütmeye gerek yoktu. Aynen bizim menşeviklerin Kürt ulusunun ayrılma hakkını sosyalizme ertelemeleri gibi, bu görüş de demokratik savaşımı erteliyordu. Bu görüşü ileri sürenler, bir savaş olursa kendi ülkelerini savunacaklarını söylediler. Yani bunlar, ilerde II. Enternasyonal'i çökretecek olanlardı.

Bu görüşe karşı Lenin, gençlik arasında ve kırsallarda özel olarak anti-militarist propaganda yürütmenin gerekliliğini vurguluyor ve bu arada Belçika ve Fransa'dan örnekler aktarıyor. Fransa'da işçiler aylıklarından yarımşar kuruşu, sendikalar aracılığıyla askerlere gönderirmiş. Bunun anlamı, asker üniformasıyla da olsa sömürülen sınıfların parçası olduklarını onlara hatırlatmış. Belçika'da da "genç muhafızlar" örgütlenmesi varmış. Militarizmin anlamını açıklayan konuşmalar yapıyor. Sosyalist askerler, kırsallarda propaganda gurupları kurmuşlar... vb.

**"Son olarak,
bizim 'barış programımız',
emperyalist güçlerin ve
emperyalist burjuvazinin
demokratik bir barış
veremeyeceğini
açıklamalıdır.
Böyle bir barış
aranmalıdır ve onun için
savaşılmalıdır, ama bu
geçmişte,emperyalist
olmayan kapitalizmin
gerici ütopyasında ... değil,
gelecekte, proletaryanın
sosyalist devriminde
aranmalıdır."**

Bu örnekler, özel anti-militarist propaganda derken, devrimci durumun olmadığı koşullarda bile Lenin'in kafasında nasıl bir çalışma olduğunu gösteriyor. Ayrıca, öteki görüşleri eleştirirken ortaya çıkan ve Lenin'in de benimsediği üçüncü görüş, propagandada talan

savaşlarıyla kapitalizm arasındaki bağın açıklanması, burjuvazinin diplomatik barış söylevlerinin sergilenmesi, propagandanın yasaklandığı koşullarda yasakları aşmak (yani çalışmayı illegal sürdürmek) gerektiğini savunuyor.

Lenin'in barış programı

1914'de savaş patlıyor. Barış sloganı dillere düşüyor. 1915'de yazılan *Sosyalizm ve Savaş* kitabında buna karşı şöyle deniyor:

"Yığınların barıştan yana duyguları, çoğu zaman, protestonun, kızgınlığın ve savaşın gerici niteliğini kavramanın başlangıcını dile getiriyor. Bu duygudan yararlanmak tüm Sosyal-Demokratların (Komünistlerin — İ.S.) görevidir. Onlar bu duygunun itmeside ortaya çıkan her harekette ve her gösteride en ardıcıl yer alacaklardır. Ama onlar, devrimci hareket yoksa, ilhaksız, uluslar üzerinde baskısız, talansız ve yeni savaşların tohumlarını taşımayan bir barışın, var olan hükümetler ve egemen sınıflar arasında olabilirliği fikrini kabul ederek halkı aldatmayacaklardır... Kim kalıcı ve demokratik barış istiyorsa, hükümetlere ve burjuvaziye karşı iç savaştan yana olmalıdır" (Lenin, c.21, s.315-316).

Bu görüşlere karşı, artık, çöken II. Enternasyonal'in "önderlerinden" olan Kautsky, Bolşevikleri demokratik istemleri atlamakla, barışa karşı olmakla suçluyor. Lenin bu suçlamaya karşı şöyle diyor:

"Biz demokratik istemlerden *yana-* yız, hatta onlar için yalnızca biz *içtenlikle* savaşıyoruz çünkü onlar, nesnel tarihsel durum nedeniyle, ancak sosyalist devrimle bağlı olarak öne sürülebilir, başka türlü değil" (Lenin, c.22, s.164).

Yine aynı yazıda Lenin bir barış programı öneriyor. Bunun birinci özelliği, burjuvazinin, sosyal-şovenistlerin ve Kautskicilerin iki yüzlü barış konuşmalarını sergilemek. İkinci özelliği, ilhaka karşı olmak, ulusların ayrılma dahil tüm haklarını kabullenmek ve bunun gerçekleşmesini istemek. Üçüncü özelliğini de Lenin'in ağızından verelim:

"Son olarak, bizim 'barış programımız', emperyalist güçlerin ve emperyalist burjuvazinin demokratik bir barış veremeyeceğini açıklamalıdır. Böyle bir barış aranmalıdır ve onun için savaşılmalıdır, ama bu *geçmişte*, emperyalist olmayan kapitalizmin gerici ütopyasında ... *değil*, *gelecekte*, proletaryanın sosyalist devriminde aranmalıdır. İleri emperyalist ülkelerde, tek bir temel demokratik istemi bile, dikkate değer ölçüde ya da belli bir kalıcılıkta kazanmanın, sosyalizm sancağı altında

devrimci savaştan başka yolu yoktur" (Lenin, c.22, s.167-168).

Bu sözler aynı zamanda barışın neden demokratik bir istem olduğunu da açıklamaktadır. *Teorik olarak*, emperyalizm öncesi kapitalizmde demokratik, uluslara ayrılma hakkı tanıyan bir barış olanaklıydı. Ama emperyalizm öncesi kapitalizm artık gerici bir ütopya. Bugün o demokratik istemleri elde etmenin tek yolu devrim, kalcılaştırmanın güvencesi ise sosyalizme doğru ilerlemektir.

Savaş ve barış varolan temelde aynı siyasetin değişik biçimlerde sürdürülmesidir. "Burjuva pasifistleri ve onların 'sosyalist' taklitçileri ... için barış her zaman temelden farklı bir kavram olmuştur. Çünkü ikisi de hiç anlamadılar ki 'savaş barıştaki siyasetlerin devamı ve barış da savaştaki siyasetlerin devamıdır' ... Burjuva hükümetlerini devrimle yıkmadan, barış, *artık* ancak emperyalist bir barış, emperyalist savaşın bir devamı olur" (Lenin, c.23, s.192).

Bu anlayışla, Lenin'in önerdiği barış programına dönersek, diyebiliriz ki, bu çağımızın barış programıdır. Nasıl biz konferans kararlarında partimizin taktik çizgisi değişmedi ama yöntemlerde ve savaş biçimlerinde yeni koşullar dikkate alınacaktır diyoruz, barış programı için de aynı yaklaşım geçerlidir.

Bu program, değişik koşullarda değişik yöntemlerle, savaş biçimleriyle savunulabilir, ama kendisi değişmez. Devrimci durumda doğrudan devrim savaşımıyla içiçe ele alınırken, *doğrudan* devrim savaşımının geri olduğu koşullarda, özel anti-militarist çalışmada, imza kampanyasında, ve bu gibi eylemlerde barış konusunda yapılacak propagandanın özü yine o programda yazılanlar olacaktır. Yani, reformcu bir dönemde bile, komünistlerin çalışması reformcu biçimler alır ama, öзде kötü anlamıyla reformist olmaz. Reformist ile komünist, reformcu dönemde de farklıdır.

Genç Sovyet devletinin barış çağrısı

Konumuza devam edelim. Lenin o barış programını koyduktan sonra, artık o program komünistlerin barış programı oldu. Barış hep ulusların yazgısını belirleme hakkıyla, anti-emperyalist istemlerle birlikte ele alındı.

Rusya'da 1917 Şubat devriminden sonra, "devrimci" hükümet emperyalist savaş sürdürdü. Savaşın üzerinden geçen üç yılda, yığınlar hem Rusya'da, hem Avrupa'da perişan olmuşlardı. Barış istemi güçleniyordu. Bu koşullarda yayınlanan "adil bir barışın yolu var mıdır?" başlıklı yazıda Lenin şöyle diyor:

"İlhak değiş-tokuşunun olmadığı, kapitalist soyguncular arasında ganimet paylaşmanın olmadığı bir barışın yolu var mıdır?"

"Vardır: Bu yol, dünyanın kapitalistlerine karşı işçilerin devriminden geçer" (Lenin, c.25, s.55).

Gerçekten de, bundan kısa süre sonra, Rusya'da Ekim devrimi oldu. Sovyet iktidarının yayınladığı ilk karar-namelerden biri barış üzerineydi. Bu karar, savaşanları, adil, demokratik bir barış için derhal görüşme başlatmaya çağırıyor ve adil demokratik barışın bir tanımını yapıyordu:

"Adil ya da demokratik bir barıştan, ..., hükümet, ilhaksız (yani, yabancı topraklara el konulmadığı, yabancı ulusların zorla kendine katılmadığı) ve borçlandırmaz, hemen imzalanacak bir barış anlıyor" (Lenin, c.26, s.249).

**"İlhak değiş-tokuşunun
olmadığı, kapitalist
soyguncular arasında
ganimet paylaşmanın
olmadığı bir barışın
yolu var mıdır?
"Vardır: Bu yol,
dünyanın kapitalistlerine
karşı işçilerin devriminden
geçer"
(Lenin, c.25, s.55).**

Bundan sonra kararda "ilhaksız" sözünden ne anlaşıldığı açıklanıyor. Yalnızca savaşta el konan toprakların geri verilmesi değil, dünyada baskı altına alınmış, ülkesi ilhak edilmiş tüm ulusların bu ilhak ne zaman olmuş olursa olsun kendi yazgılarını belirleme hakları vurgulanıyor. Bu hakkın özgürce yaşama geçmesi için tüm birliklerin, ya da baskı aracı olabilecek ne varsa, önceden çekilmesi isteniyor.

Kararda, bunlar söylendikten sonra, bu bir ultimatom değildir, her türlü ateşkes ve barış önerisini görüşmeye hazırız deniyor ve ileri kapitalist ülkeler işçi sınıfına çağrı yapılıyor.

Kararda şöyle deniyor:

"Biz, doğaldır ki, ilhaksız ve borçlandırmaz bir barış için kendi programımızın tümünde ısrar edeceğiz. Ondan geri çekilmeyeceğiz, ama düşmanlarımız, sizin koşullarınız bizimkilerden değişik, bu nedenle sizle görüşmelere başlamak yararsızdır demeleri için fırsat tanımayacağız" (Lenin, c.26, s.252).

Karar, "işçi hareketi zafere ulaşacak ve barışa ve sosyalizme giden yolu

döşeyecektir" diye bitiyor.

Barış çağrısı, komünistlerin demokratlığının ve açık sözlülüğünün onur duyulacak bir belgesidir. Komünistlerin demokratik barış programı bu çağrıda somut olarak savunulmaktadır ve barış görüşmeleri için bu programın dayatılmadığı da *açıkça* söylenmektedir.

Brest sıralarında durum

Rusya'da "barış" yığınları harekete geçiren, devrimi başarıya götüren istemlerdendi. Halkın savaştan gücü kalmamıştı. Savaşa devam, emperyalistlere yenilgi ve karşı-devrim demek olabilirdi. Barış imzalamak ve Sovyet iktidarını yerleştirmek zorunluydu. Bu nedenle, yukarıdaki kararda da olduğu gibi, bir yandan demokratik barış programı sürekli savunulurken, öte yandan barış imzalamak için çaba harcanıyordu.

Lenin'in o en kritik, en civcivli dönemlerdeki yazılarında bile ikelerden, demokratik barış programından en küçük bir ödüne rastlamak olanaksızdır:

"Birşey açıktır: Savaşı öldürmek sermayeyi yenmektir ve Sovyet iktidarı bu amaca yönelik savaşımı başlattı" (Lenin, c.26, s.345).

"Ekmek ve barış için" başlıklı yazısında Lenin, aynen *Atılım*'ın sorusundaki gibi, barışın en önemli sorunlardan biri olduğunu söylerken şöyle diyor:

"İki sorun artık tüm öteki siyasal sorunlara göre öncelik kazandı — ekmek sorunu ve barış sorunu. Emperyalist savaş, ... bu iğrenç ve cani savaş tüm ülkeleri yıktı, tüm halkları tüketti ve insanlığı şu almaşık ile karşı karşıya getirdi — ya tüm uygarlığı feda etmek ve yok olmak, ya da devrimci bir yoldan kapitalist boyunduruğu parçalamak, burjuvaziden kurtulmak ve sosyalizm ve kalcı barış kazanmak.

"Sosyalizm zafere ulaşmazsa, kapitalist devletler arasında barış, yalnızca bir ateşkes, bir ara, halkların yeniden katledilmesi için hazırlık zamanı olacaktır. Barış ve ekmek, işçilerin ve sömürülenlerin temel istemleridir. Savaş bu istemleri olağanüstü acileştirdi. ... Öte yandan, muazzam bir tarihsel süreç olarak savaş, toplumsal gelişmeyi duyulmamış derecede hızlandırdı. Kapitalizm emperyalizme, yani tekeli kapitalizme gelişmişti ve savaşın etkisiyle devlet tekeli kapitalizmine dönüştü. Artık dünya ekonomisinin, sosyalizme hemen geçiş basamağı olan aşamasına ulaştık.

"Rusya'da başlayan sosyalist devrim, bu nedenle, dünya sosyalist devriminin başlangıcından başka birşey değildir. Barış ve ekmek, burjuvazinin devrimleşmesi, savaşın yararlarını devrimci araçlarla sarmak, sosyalizmin tam zaferi — savaşın amaçları böyledir" (Lenin, c.26, s.387).

Rusya'da devrim başkhususuz dünya sosyalist devrimini başlatmıştı. Artık, dünya devriminin arkası gelene dek dayanmak, Sovyet iktidarını korumak gerekiyordu. Bunun için de barış imzalamak zorunlu oldu.

İlkesel planda bir milim ödün vermeden ve gerçekleri hiçbir zaman, asla, çarpıtmayan Lenin, barış imzalamak için aynı zamanda yoğun bir ödün siyaseti savunuyordu. Bu, esnek siyasete, proletaryanın usta siyasetinin nasıl olacağına çok güzel örnektir.

Bu ödün siyasetine herkes karşı çıktı. Parti içinde ve dışında yoğun "devrimci" muhalefet yükseldi. Bu arada, ortacılığın sağına da soluna da kayabilen Troçki, "barış imzalamayalım ama savaşmayalım da" gibi ortacılık kokan bir tez savundu. Neyse, herhalde o günlerdeki didinmeleri Lenin'in ömrünü kısaltmıştır. O herkesle uğraştı, didindi ve Brest anlaşması gibi çok ağır koşullar taşıyan bir anlaşmayı kabul ettirdi.

Bu sıralarda Lenin, taktiği, tek ülkede devrimi öteki ülkelerdeki devrime kadar korumak, bunun için manevra, geri çekilme ve bekleme diye tanımlıyordu (Lenin, c.26, s.445; c.27, s.290-291). Bu taktiğin parçası olarak, Brest anlaşmasının ağır koşulları kabul edildi.

Brest büyük bir ödündü ama Sovyetler'in onu onaylayan kararında yine "adil barış" belgisi yer alıyordu (Lenin, c.27, s.201). Barış için o kadar ödün verilmişti ama bunlar programatik, ilkesel ödümler değildi.

Brest'e karşı çıkanlar Lenin'i Alman devrimini satmakla suçladılar. Ama Lenin, doğmamış ve henüz nasıl doğacağı belli olmayan bir çocuk için doğmuş çocuk feda edilemez dedi (Lenin, c.36, s.469-470). Ve bunu, sosyalist de olsa tek bir ülkenin çıkarı açısından değil, dünya devriminin çıkarları açısından savunduğunu söyledi (Lenin, c.27, s.68-72).

Lenin'in görüşleri pratikte de doğrulandı. 1918 yılında, Brest imzalandıktan sonra Almanya'da devrim oldu. Devrim Alman emperyalizminin gücü yüzünden değil, devrim cephesinin nitel güçsüzlüğü yüzünden yenildi. Yani, eğer Sovyetler Alman devrimi için feda edilmiş olsaydı, Lenin'in deyişiyle iki çocuk birden yok olacaktı.

Brest'le kazandığı zaman içinde Sovyetler biraz toparlandı ve o muazzam devrimci enerjinin yanısıra, bu toparlanmanın da etkisiyle 14 ülkenin doğrudan desteklediği karşı devrim güçlerini iç savaşta yendi. Bunda, emperyalistler arasındaki çelişkileri ustaca hesaba katan, yerinde ödün veren, yerinde saldırıya geçen siyasetin ve kapitalist ülkeler emekçileri arasında yoğunlaşan huzursuzluğun ve savaşa tepkinin de büyük payı oldu.

**"İki sorun artık
tüm öteki siyasal sorunlara
göre öncelik kazandı
— ekmek sorunu ve
barış sorunu.**

**Emperyalist savaş, ...
bu iğrenç ve cani savaş
tüm ülkeleri yıktı,
tüm halkları tüketti ve
insanlığı şu almaşık ile
karşı karşıya getirdi
— ya tüm uygarlığı feda
etmek ve yok olmak,
ya da devrimci bir yoldan
kapitalist boyunduruğu
parçalamak, burjuvaziden
kurtulmak ve sosyalizm
ve kalıcı barış kazanmak.**

**Sosyalizm zafere ulaşmazsa,
kapitalist devletler arasında
barış, yalnızca bir ateşkes,
bir ara, halkların yeniden
katledilmesi için
hazırlık zamanı olacaktır.**

**Barış ve ekmek,
işçilerin ve sömürülenlerin
temel istemleridir.
Savaş bu istemleri
olağanüstü acilleştirdi. ...**

**Öte yandan,
muazzam bir tarihsel süreç
olarak savaş, toplumsal
gelişmeyi duyulmamış
derecede hızlandırdı.**

**Kapitalizm emperyalizme,
yani tekelci kapitalizme
gelişmişti ve
savaşın etkisiyle de
devlet tekelci kapitalizmine
dönüştü. Artık**

**dünya ekonomisinin, sosyalizme
hemen geçiş basamağı olan
aşamasına ulaştık.**

**Rusya'da başlayan sosyalist
devrim, bu nedenle,
dünya sosyalist devriminin
başlangıcından başka
birşey değildir.**

**Barış ve ekmek,
burjuvazinin devrilmesi,
savaşın yaralarını
devrimci araçlarla sarmak,
sosyalizmin tam zaferi
— savaşımın amaçları
böyledir"**

(Lenin, c.26, s.387).

Yeni dönem

Sovyetler ayakta kalabildi ama bu arada dünya devriminin sanıldığı kadar yakında olmadığı da ortaya çıktı. Sosyalizm uluslararası zafer kazanmadan, Sovyetler Birliği, Lenin'in deyişiyle varlık hakkını kazandı. Yeni bir askersel saldırı olanağını akıldan çıkarmadan, hazırlığı elden bırakmadan, ekonomik inşaya geçebilecekleri bir ortam doğdu. Lenin bu ortamı şöyle tanımlıyor:

"Kapitalist ülkeler ağı içinde temel uluslararası varlığımıza hak kazandıımız, yeni bir döneme girdik" (Lenin, c.31, s.412).

Yine aynı döneme ilişkin olarak Lenin, savaştan barışa geçtik ama "savaşın geri döneceğini unutmadık" diyor ve şöyle diyor:

"Kapitalizm ve sosyalizm yanyana varlıklarını sürece, barış içinde yaşayamazlar. Sonunda ya Sovyet Cumhuriyeti için, ya da dünya kapitalizmi için cenaze töreni olacaktır. Bu ara, savaşın ertelenmesidir. Kapitalistler savaşa gitmek için gerekçeler arayacaklardır" (Lenin, c.31, s.457).

Başka bir deyişle, yeni dönemin Brest döneminden tek farkı, Sovyetler'in nefes alma denebilecek kısa bir ateşkesden daha uzunca bir barış ve dolayısıyla ekonomik gelişme, güçlenme için zaman kazanmasıydı. Bu durumda, aynen ilk barış çağrısında olduğu gibi Sovyetler, demokratik barış programını kimseye dayatamazdı.

Avrupa'da devrim dalgasının giderek gerilemesiyle, artık Sovyetler Birliği uzunca bir süre ekonomik güçlenme için zaman kazanarak sosyalizmi kuracak ve koruyacaktı. Söz konusu olan sosyalizmin çıkarlarıydı ve bunlar da hiç kuşkusuz en demokratik barış programından önde gelirdi. Demokratik barış programını dayatacağız, uygulatacağız diye sosyalizmin çıkarlarını feda etmek olmazdı.

Bu anlamda, Lenin "barış siyasetimiz" ve "ödümler vermek"ten söz ediyor. Barış siyasetini "siyasetimizin ana doğrultusu", ödümleri de "emperyalist siyasetin doğasından doğan temel çıkarlar" olarak tanımlıyor (Lenin, c.31, s.491). "Ödümlerin varlığı savaşa karşı ekonomik ve siyasal bir savdır. Bizimle savaşa gidebilecek devletler ödün alırlarsa bunu yapamazlar. Bu onları bağlar" diyor (Lenin, c.31, s.457).

Burada sözü geçen ödümler yabancı sermayeye çeşitli alanlarda işleme hakkı vb.dir. Lenin bunlar için, "biz ödümlerden büyük bir ekonomik kazanç sağlayacağız" diyor (Lenin, c.31, s.456) ve aynı zamanda bu ödümlerin savaşın değişik bir alanda sürmesi olduğunu söylüyor.

İlkeli ve esnek siyasete güzel bir örnek

Bir Amerikan gazetecisinin "barış koşullarınız nedir" sorusuna Lenin şöyle yanıt veriyor: "Tüm dünya biliyor ki biz, en emperyalist kapitalistlerin bile uygunluğuna karşı çıkamayacağı koşullarda barış yapmaya hazırız. Barış isteğimizi, barışa olan gereksinimimizi ve yabancı sermayeye en bonkör ödünleri ve garantileri vermeye hazır olduğumuzu defalarca, defalarca söyledik. Ama barış uğruna boğazlanarak öldürülmeyi de önermiyoruz" (Lenin, c.42, s.177).

Açıktır ki Lenin emperyalistlerden demokratik barış değil, yalnız barış istiyor. Üstelik bunun için de oldukça geniş ödümler verdiklerini açıkça söylüyor. Ama bu kadar ödünün arasında Lenin, demokratik, adil barış programından yine vazgeçmiyor. İlkel düzeyde, o programı savunuyor.

Barış görüşmelerinin yer aldığı Cenevre Konferansı'na giden delegasyon için 1922'de yazdığı direktif taslağında, Lenin, bir program önerilmesini söylüyor ve şöyle diyor:

"Bu program burjuva pasifist bir program olmalıdır, ama şu koşulla: Bizim delegasyon, uygun bir zamanda ve net bir biçimde, burada komünist bir program — ki bizim görüşlerimize uyan tek program odur — (kısaca anlatın) önermediğimizi, çünkü bizle temelden farklı görüşleri olan öteki delegasyonların önüne, ... bazı palyatif ve reformist tipte önlemler koymak istediğimizi dile getirsin. Bazı koşullarda palyatif önlemlerden oluşan bu program, varolan güç durumu hafifletmeye yarayabilir" (Lenin, c.42, s.396-397).

Burada sözü geçen reformist önlemler, borçların kaldırılması, enflasyona karşı önlemler, uluslararası bir altın rezervinin kurulması, karşılıklı silahların indirimi vb.dir.

Lenin'in uyguladığı gibi, hem ilkelere bulaşmayan, hem de sosyalizmi korumaya yarayan ödün siyasetine can kurban! İşte esnek siyaset budur. Ve bugün bu alanda sorun vardır.

Sorun şudur: Bugün Lenin'in reformist tipte dediği önlemlere Leninci barış siyaseti deniyor ve bunlar *programlaştırılıyor*. Lenin'in inarak savunduğu barış ilkeleri bunlar değil, hâlâ geçerli olan demokratik barış programıdır. Lenin'in somutta uyguladığı barış siyaseti, kendisinin de açıkça belirttiği gibi, sosyalizmi korumaya yönelik, zaman kazanmaya yönelik ödün siyasetidir. Sosyalizmin çıkarları demokratik istemlerden önde geldiği için, seçim bu yönde yapılmıştır, yapılmalıydı. Ama verilen ödümler, Lenin'in barış konusundaki programatik görüşleri gibi gösterilemez.

Komintern

Şimdi, yukarıda sıralanan bin türlü ödünün verilmesi için Lenin'in uğraştığı sıralarda, biraz da Komintern'e bakalım.

Komintern'e Giriş Koşulları 1921'de kabul edilmiştir ve bunların 6. maddesi şöyledir:

"Yalnızca yeminli sosyal-yurtseverliği değil, aynı zamanda sosyal-pasifizmin sahteliğini ve ikiyüzlülüğünü de açık etmek, Üçüncü Enternasyonal'e katılmak isteyen her partinin görevidir. Her parti, işçilere sistemli olarak göstermelidir ki, kapitalizmi devrimle yıkmadan, ne uluslararası arabuluculuk mahkemeleri, ne silah indirimi için görüşmeler, ne Birleşmiş Milletler'in 'demokratik' yeniden örgütlenmesi, insanlığı yeni emperyalist savaşlardan kurtaramaz" (Lenin, c.31, s.208).

Komintern'in Üçüncü Kongresi'nde Lenin, açıkça söylüyor ki, iki sistem arasında doğan denge, dünya devrimi beklediği gibi gelişmediği için, pratik siyaset açısından önem taşıyor. Devrimin güçlü belirtileri vardı ama giderek devrim olasılığı azaldı, yani devrim kaçtı diyor. Ve, bunlardan ne ders çıkarmalı diye soruyor. Yanıtı ikili oluyor. Biri Komintern'in önüne koyulan devrim hazırlık görevi. Öteki Sovyet Rusya'nın önüne koyulan görev: "Rus Cumhuriyeti'ne gelince, biz de bu kısa aradan, taktiklerimizi tarihin zikzaklı çizgisine uydurmak için yararlanmalıyız" (Lenin, c.32, s.481).

"Yalnızca yeminli sosyal-yurtseverliği değil, aynı zamanda sosyal-pasifizmin sahteliğini ve ikiyüzlülüğünü de açık etmek, Üçüncü Enternasyonal'e katılmak isteyen her partinin görevidir. Her parti, işçilere sistemli olarak göstermelidir ki, kapitalizmi devrimle yıkmadan, ne uluslararası arabuluculuk mahkemeleri, ne silah indirimi için görüşmeler, ne Birleşmiş Milletler'in 'demokratik' yeniden örgütlenmesi, insanlığı yeni emperyalist savaşlardan kurtaramaz" (Lenin, c.31, s.208).

Açıktır ki bir işbölümü vardır. Kapitalist ülkeler işçi sınıfı devrim için çabalarırken, Sovyetler Birliği de zaman kazanmak ve bu zamanda ekonomik ve her yönden gelişip güçlenmek için çalışacaktır.

Şimdi gelelim 26. Kongre'ye.

26. Kongre'de Brejnev yoldaşın getirdiği barış önerilerine biz yükten katılıyoruz. Raporda Lenin'in barış içinde yanyana yaşama siyasetine sık sık değiniliyor. Ancak Lenin'in ölene dek savunduğu barış programının ilkelerinden de birkaç cümleyle söz edilseydi çok yerinde olurdu. O zaman getirilen barış önerileri, sanki bu önerilerle kalıcı ve demokratik barış sağlanabilmiş havasını vermezdi.

Atılım'ın somut olarak sorduğu soruya gelince. Barış, Lenin'in de dediği gibi halkların en temel bir istemidir. Ama halkların en önemli görevini "barışı korumak", yani bugünkü durumu korumak diye koyarsak, bugünkü durumu bile korumak olanaklı olmayabilir. Kalıcı ve demokratik bir barışın ancak kapitalizmi devirecek sağlanabileceğini, halkların en önemli görevinin bu olduğunu söyledikten sonra, bu görev yerine getirilene dek, halkların Sovyetlerin barış önerilerine arka çıkmalarının önemi vurgulanabilirdi.

Bu böyle konmayınca, sonra kalkıp bizim menşeviklerimiz, Sovyetlerin barış siyaseti adına(!) devrimci durumu ve bu durumda görevleri yadsıyorlar. Oysa Sovyetler'in barış siyaseti, iki sistemin sonuza dek yanyana yaşaması için değil, kapitalist sistemi o ülkelerin işçi sınıfı yok edene dek zaman kazanmak içindir.

Barış konusundaki eksiklik, 26. Kongre raporunun komünistlere ilişkin bölümünde de yansıyor:

"Dünya komünist hareketinin büyük birleştirici ilkesi, onun beraberliğini pekiştiren ve prestijini artıran güçlü bir etken, komünistlerin barış için, emperyalizmin saldırgan siyasetine karşı ve nükleer felaket tehlikesini beraberinde taşıyan silahlanma yarışına karşı savaşımdır" (abç).

Bu nedenledir ki, uzun süredir komünist partilerin uluslararası "resmi" toplantılarından barış önerileri dışında bir ürün alınmıyor, devrim önerileri çıkmıyor. Ve bu nedenledir ki *Atılım*, hemen koşup bize şantaj yapmaya çalışıyor, söyleyin bakalım, barışı korumak halkların en önemli görevi midir, değil midir diye soruyor.

Lenin'in dediği gibi, "birşey açıktır: Savaşı öldürmek sermayeyi yenmektir". Sovyetler'in kapitalizmle barış içinde yanyana yaşama çabalarını, sosyalizm altında, demokratik, adil bir barış içinde yaşamaya dönüştürmek açısından da sermayeyi yenmek, devrim en önemli görevdir.